

PRACE NAUKOWE

KULTURA FIZYCZNA

ZESZYT II

Pod redakcją
Joanny Rodziewicz-Gruhn
i Eligiusza Małolepszego

**WYŻSZA SZKOŁA
PEDAGOGICZNA
CZĘSTOCHOWA 1999**

KULTURA FIZYCZNA

ZESZYT II

Pod redakcją
**Joanny Rodziewicz-Gruhn
i Eligiusza Małolepszego**

**WYŻSZA SZKOŁA
PEDAGOGICZNA
CZĘSTOCHOWA 1999**

Recenzenci

Andrzej GĄSIOROWSKI
Andrzej MALINOWSKI
Wiesław PILIS

Redaktorzy naukowi

Joanna RODZIEWICZ-GRUHN

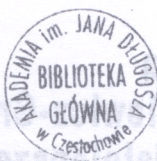
Eligiusz MAŁOLEPSZY

Redaktor

Stanisław PODOBIŃSKI

Komitet Redakcyjny

Janusz BERDOWSKI, Marek CETWIŃSKI (przewodniczący),
Eugeniusz GURGUL, Jadwiga KNOP, Adam OLECH, Ryszard OSADCZY,
JERZY PIWOWARSKI, Andrzej PLUTA, Stanisław PODOBIŃSKI (redaktor
naczelny), Joanna RODZIEWICZ-GRUHN, Waldemar TYRAS

230 991

Korektor

Maciej PODOBIŃSKI

Przekład streszczeń
Andrzej WĄTROBA

Projekt okładki i łamanie

Renata LENKOW

ISBN 83 - 7098 - 549 - 1

ISSN 1505 - 4241

© Copyright by Wydawnictwo WSP w Częstochowie 1999

Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8, tel./fax (0 34) 361 48 54.
Wyd. I. B5. Nakład 400 egz. Ark. wyd. 26. Ark. druk. 21,75

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
ELEMENTY TEORII, ORGANIZACJI I KULTURY FIZYCZNEJ	
M. Ponczek	
Początki organizowanego sportu polskiego na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim (do roku 1918)	9
T. Drozdek-Malolepsza	
Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” w Częstochowie w latach 1906-1918	27
E. Malolepszy	
Wychowanie fizyczne i sport w działalności związku towarzystw gimnastycznych „Sokół” w Polsce w latach 1919-1939 (zarys problematyki)	35
M. Ordyłowski	
Z dziejów Bractw Kurkowych w Polsce	49
Z. Szafkowski	
Działalność Polskiego Związku Strzeleckiego we Francji i Belgii w latach 1913-1940 ..	59
B. Maksimowska, A. Nowakowski	
Podstawy prawno-organizacyjne akademickiego wychowania fizycznego w Polsce w latach 1950-1990	73
J. Klisiński, M. Szczerbowski, A. Widawska	
Bariery uruchomienia akademickiego programu zarządzania sportem w Polsce	88
Recenzje	93
PROBLEMY PROMOCJI ZDROWIA, ROZWOJU I WYSIŁKU FIZYCZNEGO	
J. Grabowska	
Spoleczne zróżnicowanie wysokości i masy ciała dorosłych mieszkańców województwa konińskiego	103
A. Drohomirecka	
Dojrzałość biologiczna dzieci ze żłobków szczecińskich a typ rodziny	129
K. Kotarska	
Dojrzałość biologiczna dzieci przedszkolnych a charakter pracy i wykształcenie rodziców ..	135
A. Malinowski	
Stan rozwoju fizycznego 9-letnich dzieci z Konina i woj. konińskiego	143
A. Malinowski, R. Szkudlarek, J. Szkudlarek	
Wzrastanie dzieci szkolnych z podmiejskiego regionu Łódź-Nowosolna	155
J. Michalska-Wichan, A. Malinowski	
Budowa somatyczna studentów wychowania fizycznego radomskiej wsi	169
J. Rodziewicz-Gruhn	
Charakterystyka somatyczna dziewcząt ze Lwowa na Ukrainie w okresie dojrzewania ..	179

И. И. Саливон, Н. И. Полина

Некоторые особенности морфофункциональной асимметрии верхних конечностей у подростков Г. Гомеля 189

И. И. Саливон, Н. И. Полина

Динамика физического развития детей и подростков в меняющихся условиях городской среды 203

H. Stolarczyk, W. Bożilow, H. Krakowiak, I. Adamczak, K. Nowacka, M. Roślak

Zmienność z wiekiem wybranych fałdów skórno-tłuszczowych u dziewcząt z Bydgoszczy oraz wsi województwa bydgoskiego 219

H. Stolarczyk, W. Bożilow, H. Krakowiak, I. Adamczak, K. Nowacka, M. Roślak

Zmienność z wiekiem wybranych fałdów skórno-tłuszczowych u chłopców z Bydgoszczy oraz wsi województwa bydgoskiego 237

D. Umiastowska

Poziom rozwoju fizycznego uczniów szczecińskich na tle innych populacji 255

L. Rak, R. Zarzeczny, D. Zarzeczna, J. Wojtyna, D. Rak

Zmiany wydolności beztlenowej w cyklu menstruacyjnym u kobiet 265

I. Adamczak, P. Bibliński, W. Bożinow, A. Malinowski

Częstość występowania wad postawy dzieci bydgoskich w zależności od wieku i wykształcenia rodziców 273

I. Mięśowicz

Uwarunkowania rozwoju fizycznego i osiągnięć szkolnych dzieci chorych na mukowiscydozę 287

В. Н. Кряж, З. С. Кряж

Консолидация показателей физической подготовленности в онтогенезе и методика ее оценки 297

T. A. Лопатик

Научное обоснование требований, предъявляемых к учащимся по формированию организованности и самостоятельности в процессе игровой деятельности 301

T. A. Лопатик

Воспитание самостоятельности у младших школьников в игровых ситуациях 309

M. Nowakowska, Z. Pińcykowska

Wychowanie fizyczne i zdrowotne w ocenie studentów Uniwersytetu Łódzkiego 317

M. Pyzik

Przygotowanie studentów kierunków pedagogicznych do realizacji wychowania zdrowotnego w zakresie profilaktyki alkoholowej 325

D. Umiastowska

Mój nauczyciel wychowania fizycznego na różnych szczeblach edukacji w opinii studentów 331

Noty o Autorach 345

WSTĘP

Zainicjowana w 1997 r. seria wydawnicza Prace Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie — seria „Kultura Fizyczna” prezentuje prace naukowe z obszaru nauk o kulturze fizycznej.

Jesteśmy usatysfakcjonowani, iż w naszych zeszytach chcą prezentować swój dorobek naukowy reprezentanci różnych ośrodków naukowych krajowych i zagranicznych. Obecna praca składa się z dwóch części.

Przedstawiane w pierwszej części prace dotyczą organizacji, zarządzania i historii kultury fizycznej.

Druga część zawiera prace przedstawiające wyniki badań dotyczące ekologicznych i społeczno-kulturowych uwarunkowań rozwoju biologicznego, sprawności, stanu zdrowia dzieci, młodzieży i dorosłych. Znalazły się w niej również doniesienia prezentujące problemy edukacji prozdrowotnej i roli kultury fizycznej w tym zakresie.

W końcu zeszytu zamieszczono informacje o miejscu pracy autorów i wymagania redakcyjne.

Redaktorzy pragną złożyć serdeczne podziękowania Recenzentom za niezwykle cenne uwagi i spostrzeżenia podnoszące wartość niniejszej pracy.

Mamy nadzieję na dalszą współpracę z obecnymi autorami tekstów i wyrażamy nadzieję, że krąg osób zainteresowanych publikowaniem własnych osiągnięć naukowych w naszych kolejnych Zeszytach się poszerzy.

Serdecznie zapraszamy
redaktorzy Zeszytu

NOTY O AUTORACH

Cz. I.

Teresa Drozdek-Małolepsza, dr, nauczyciel wychowania fizycznego w Szkole Podstawowej w Gidlach.

Janusz Klisiński, dr hab., prof. nadzw., kierownik Katedry Marketingu Usług Politechniki Częstochowskiej.

Bożena Maksimowska, dr, zastępca kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu ds. sportowych, Uniwersytetu w Białymstoku.

Eligiusz Małolepszy, dr, adiunkt w Zakładzie Kultury Fizycznej WSP w Częstochowie.

Andrzej Nowakowski, dr hab. prof. nadzw. w Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej oraz Wyższej Szkole Języków Obcych i Ekonomii w Częstochowie.

Marek Ordylowski, dr, adiunkt w Zakładzie Historii Kultury Fizycznej Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu.

Mirosław Ponczek, dr adiunkt w Zakładzie Historii Kultury Fizycznej Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach.

Zbigniew Szafkowski, dr, adiunkt w Instytucie Wychowania Fizycznego i Sportu w Gorzowie Wielkopolskim, AWF w Poznaniu.

Marek Szczerbowski, Prezes Rady Okręgowej Związku Studentów Polskich w Katowicach.

Agnieszka Widawska, mgr, asystent w Katedrze Marketingu Usług Politechniki Częstochowskiej.

Cz. II

Andrzej Malinowski, Katedra Wychowania Fizycznego, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Zielonej Górze.

Iwona Adamczyk, Katedra Histologii i Embriologii Akademii Medycznej w Bydgoszczy.

Piotr Biliński, Akademia Medyczna w Bydgoszczy.

Władimir Bożiłow, Katedra Histologii i Embriologii Akademii Medycznej w Bydgoszczy.

Renata Szkudlarek, Katedra Anatomii Prawidłowej Akademii Medycznej w Łodzi.

Jan Szkudlarek, Katedra Anatomii Prawidłowej Akademii Medycznej w Łodzi.

Joanna Michalska-Wichan, Katedra Antropologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Henryk Stolarczyk, Katedra Antropologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Helena Krakowiak, Katedra Histologii i Embriologii Akademii Medycznej w Bydgoszczy.

Krystyna Nowacka, Katedra Histologii i Embriologii Akademii Medycznej w Bydgoszczy.

Małgorzata Roślak, Katedra Antropologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Jadwiga Grabowska, Katedra Antropologii Uniwersytetu Łódzkiego.

Maria Nowakowska, Uniwersytet Łódzki.

Zdzisława Pińczykowska.

Ryszard Zarzeczny, Zakład Kultury Fizycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

Dorota Zarzeczna, Zakład Kultury Fizycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

Dorota Rak, Międzywydziałowe Studium Wychowania Fizycznego WSP w Częstochowie.

Janusz Wojtyna, Zakład Kultury Fizycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej.

Irmina Mięśowicz, Instytut Pedagogiki Specjalnej w Warszawie.

Maria Pyzik, Zakład Kultury Fizycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

Joanna Rodziewicz-Gruhn, Zakład Kultury Fizycznej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie.

Katarzyna Kotarska, Instytut Kultury Fizycznej Uniwersytetu Szczecińskiego

Alicja Drohomirecka, Instytut Kultury Fizycznej Uniwersytetu Szczecińskiego,

Danuta Umiastowska, Instytut Kultury Fizycznej Uniwersytetu Szczecińskiego,

W.H.Kriarż, Instytut Kultury Fizycznej w Mińsku na Białorusi.

S. Kriarż, Instytut Kultury Fizycznej w Mińsku na Białorusi.

Innesa Salivon, Białoruska Akademia Nauk, Instytut Antropologii.

Natalia Polina, Białoruska Akademia Nauk, Instytut Antropologii.

Tatiana Łopatik, Uniwersytet Pedagogiczny w Mińsku na Białorusi.

4. Materiały: Drukarnia „Wydawnictwo „Zagłębie””, 31-034, Piekary 1973.

11. Nowe i kłopotliwe zadania fizyki w Szkole Podstawowej, Warszawa 1974.

12. Na końcu pracy, adres do korespondencji zawierający również nr telefonu i adres e-mail.

Prace należy wysłać pod adres redaktorów naukowych: Zdzisław

Juliana Rodziewicz-Grahn, Elżbieta Matelepsy

Zakład Kultury Fizycznej

Wydział Wychowania Fizycznego i Sportu

ul. Żeromskiego 13/15

41-200 Częstochowa

tel. (18 24) 3 40 973